

db.kult.hu

Mibe kerül a tudás?

Az ideai esztendő sokak számára kétségbeejtő és végzetes tanulságai közé tartozik, hogy újra át kell gondolni, mit ér az iskola, s mibe kerül a tudás, mely elvileg maga (volna) a hatalom. (Nekünk még ezt mondták...)

Számoljunk le az illúzióval, hogy elég az, ha egy gyerek tehetséges és szorgalmas. Az iskolában megszerezhető tudás idén nem feltétlenül volt elég ahhoz, hogy jó képességű és elszánt gyerekek egyetemi polgárrá váljanak. Plusz pontok híján az esélyek szertefoszlottak, akár a köd. Kiderült, ugyanaz kell (vagy kellett volna) ide is, ami szinte minden máshoz a mai világban: pénz. Mert a plusz pontokhoz vezető út nemcsak hosszú, de drága is. A különórák megvásárolható, pénzért megszerezhető esélyt jelentenek. Kinek van esélye? Akinek a szülei hajlandók befektetni a jövőjébe – akár erőn felül is. (Már, ha van miből.)

Számoljunk. Mibe is kerül, ha szeretnénk két középfokú nyelvvizsgát biztosítani csemeténknek? (Egyet nyolcadikig, egy másikat érettségig.) Egy évben nagyjából 50 hét van. Heti három-négy különóra belekerül 4–5 ezer forintba. Ez azt jelenti, hogy nyelvvizsgánként, négyévente kalkulálhatunk csaknem egymillióval. Tekintsük ezt természetesnek? Ez így van rendjén?

Ha az iskolában megszerezhető tudás nem elég a sikeres egyetemi felvételihez, akkor a rendszer rossz. Változtatni kell rajta. Fejeződjön be az oktatási reformnak álcázott porhintés, és kezdődjön el valami, ami egyszerre szolgálja az oktatási intézmények és a gyerekek érdekeit.

(szénási)

Az ifjú muzsikusok a Szeredás együttes tagjaitól kaptak leckéket

Folktábor

Az I. Debreceni Családi Folktábor július végén valósult meg a Vig-Kend Majorban. A tábort – melyben zene, tánc és kézműves mesterségek oktatása zajlott – a Magyar Folkcentrum Egyesület szervezte a város kulturális bizottságának támogatásával. A 25 állandó lakón kívül napközben, illetve az esti táncházzakra „napközis” résztvevők is érkeztek, így összesen körülbelül 80 résztvevője volt a tábornak (www.folkcentrum.hu)

Alföld 2005/8

Nyugati dráma

Az irodalmi rovat augusztusi különlegessége, hogy két dráma teljes szövegét is megtaláljuk benne. Schein Gábor Euripidész és Racine nyomán a Hippolitosztémát írja újra e századi környezetben, iróniától sem mentesen. A fiatal költő, Aletta Vid pedig a Nyugat folyóirat pezsgő hangulatú szerkesztőségébe vezet. A fiatal mecénás, gróf Hatvany Lajos és a tényleges szerkesztő, Osvát Ernő részben esztétikai, részben irodalompolitikai vitája áll a mű középpontjában, melyből sem Ignó, sem Ady vagy Fenyő Miksa nem

tudja kivonni magát. A líráról ezúttal – mások között – Kovács András Ferenc, Bogdán László és Lászlóffy Aladár gondoskodik („A hit határán látomások. / A kétely néha költemény.”).

A tanulmányok szintén a Nyugat első nemzedékéig nyúlnak vissza, ugyanis Babits Mihály és Kosztolányi Dezső egy-egy (eddig talán kevésbé vizsgált) költeményéről olvashatunk poétikai szempontú elemzéseket. Mindkét írás filozófiai kontextusok felől közelít: Koós István Henri Bergson nyelvfilozófiájából kiindulva ír a Hadjá-

rat a semmibe című versről, Győrfi Livia pedig különböző játékelméleteket, illetve Nietzsche és Kerényi Károly Dionüszosz-értelmezéseit veszi alapul az én-integritás kérdésének felvetésekor.

A Szemle rovatban Borbély Szilárd és Beney Zsuzsa kötetéről olvashatunk kritikákat. Az illusztrációkat ezúttal Cs. Uhrin Tibor szigligeti grafikái adják, melyek világát Halász László is felidézi rövid írásában (A kortárs levelei).

Lapis József

Debreceni Szemle 2005/3

Jól tudjuk-e a fizikát?

A folyóirat nyári számának első hasábjain a Debreceni Szemle szerkesztősége vesz végső búcsút a közelmúltban elhunyt főszerkesztőtől, Gunst Pétertől.

A Tanulmányok rovat írásai a két világháború közötti időszak polgári liberális ellenzékének vezéralakját, Rassay Károlyt, az EU-ban létező régiós együttműködések és pályázati rendszereket, valamint Hajdú-Bihar megye „problématérképét” mutatják be.

Az Európai Fizikai Társaság 2005-öt a Fizika Évének nyilvánította annak érdekében, hogy, a társadalom különböző rétegeiben

népszerűsítsék e tudományterületet. A lap ennek külön fejezetet szentel. Lovas Rezső az ötvenéves Atommagkutató Intézet múltját eleveníti fel, míg Török István erre a kérdésre keresi a választ: „Jól tudjuk-e a fizikát?” Torrance professzor egy princetoni előadásának magyar fordításából Einstein és Isten kapcsolata rajzolódik ki.

Fleisz János írása már a történelemben kalauzolja az olvasókat. A szerző Nagysándor Józsefnek, „a függetlenség legkövetkezetesebb hívének” alakját idézi meg a gyermekkorától nyugdíjas éveig és katonaeletének utolsó szakaszában vívott csatáit.

A Kisebbségben fejezet a határon túli magyar tudományosság intézményrendszerének ad teret, továbbá bemutatja, miként fejlődnek a diszciplínák és a művelődés Nagyenyeden. A tudományos élet híreiből összeállított csokorban a klasszikus magyar irodalmi örökség feltárásáról és értelmezéséről, a Bocskai-évfordulóhoz kötődő megemlékezésekről és a Regionalitás és oktatás európai dimenzióban címet viselő konferenciáról olvashatnak.

D. O.